

GROEI & BLOEI

Nieuwsbrief - Zuid-Kennemerland

augustus/september 2024
nummer 4

Hoveniersbedrijf J.F. Stolvoort

tuinaanleg en -onderhoud
Vlaamseweg 8, Haarlem, tel. 023-5248665

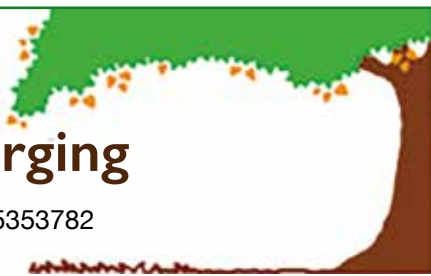
de Trompet 1792
1967 DB Heemskerk
tel. 0251-251558
fax 0251-258556
info@sapor.nl
www.sapor.nl

KUIJPERS
HOVENIER TE HAARLEM

Jaap Kuijpers 023-526 01 44

Catalpa boomverzorging

Van Twiskplein 1, Haarlem, telefoon 023-5353782
www.catalpaboomverzorging.nl

van der Aar Tuinen >> AANLEG EN ONDERHOUD

www.vanderaar-tuinen.nl
023 - 540 27 29

Van de bestuurstafel

Als tuiniers worden we direct geconfronteerd met een veranderend klimaat. Vorig jaar werd je overspoeld met berichten over je tuin aanpassen aan droogte en de planten die daar tegen bestand zijn. Dit jaar weer een heel ander verhaal. Niks droogte. Door al die regen hebben sommige planten het opgegeven en zie ik veel schimmels op de bomen zoals bij de malus, prunus, meidoorn (die alle blaadjes laat vallen) en dan hebben we nog niet eens over de black spot die van de rozen kale stammetjes maakt met een bloemetje erop. Maar er is er één die nog het meest geniet van al die regen en dat is de naakt-slak!!! Emmertjes vol worden er geraapt. Kortom ons leven als tuinier is nooit saai. Altijd iets om over te praten (klagen?).

Positief zijn alle leuke activiteiten die wij hebben meegemaakt en er nog komen. Het vergt veel tijd om de dagtochten, workshops en open tuinen dagen te organiseren maar het doet ons als bestuur wel goed als we de enthousiaste reacties horen. Daar doen we het voor. Om daarmee door te kunnen gaan zijn we dringend op zoek naar nieuwe bestuursleden, zie pagina 5. Tenslotte wens ik u allen een zonnige en gezellige zomer.

Inge Retra voorzitter

PS Voor het eerst gaan we een dagtocht in het najaar op 18 oktober organiseren. Wij willen eens de herfstkleuren van de acers en de pluïmen van de grassen bewonderen. Daarom gaan we naar Boskoop maar het programma moet nog verder worden uitgewerkt en komt in de Nieuwsbrief nr 5 die tweede helft september verschijnt. Reserveer alvast de datum in uw agenda.

GROEI & BLOEI Zuid-Kennemerland

ACTIVITEITEN 2024 (onder voorbehoud)

25 juli	Ochtentuinbezoek Berkenrode opgeven op 24 juli (zie pagina 6)
6 augustus	Zomeravondbezoek opgeven op 5 augustus (zie pagina 6)
24 augustus	Workshop zomerstek met Jaap opgeven uiterlijk 14 augustus (zie pag. 5)
5-10 september	Buitenlandreis Midland Masters
28 september	Excursie Geerlings Dahlia's (zie pagina 6)
10 oktober:	presentatie/lezing (zie volgende nieuwsbrief)
18 oktober	Dagtocht Boskoop (zie volgende nieuwsbrief)
14 november:	presentatie/lezing (zie volgende nieuwsbrief)
december	Kerstworkshop (zie volgende nieuwsbrief)

U ontvangt nieuwe of gewijzigde activiteiten en reminders per mail.

U kunt deze informatie ook op onze website vinden: zuid-kennemerland.groei.nl

Wie komt ons bestuur versterken?

In oktober gaat Jaap Kuijpers, na 39 jaar, het bestuur van onze afdeling verlaten. Hij blijft wel beschikbaar voor het geven van workshops en advies bij de dagtochten en buitenlandreis. Ook Yvonne Hassing neemt afscheid na acht jaar respectievelijk penningmeester en secretaris te zijn geweest. Ze wil wel doorgaan met het organiseren van korte excursies.

Vanaf oktober hebben we dus de volgende vacatures:

• Een algemeen bestuurslid

liefst met liefde voor tuinieren en verstand van social media, die meedenkt over het beleid en een actieve bijdrage levert aan de activiteiten die we organiseren.

• Een secretaris

- met de volgende taken:
- Je beheert het mailadres info@zuid-kennemerland.groei.nl;
  - Je stuurt de nieuwsberichten van andere afdelingen en de berichten van het landelijk bestuur door aan de overige bestuursleden;
  - Je maakt de agenda en de notulen van de bestuursvergaderingen (5 à 6 keer per jaar) en de Algemene Ledenvergadering.
  - Je maakt het sociaal jaarverslag.
  - Je bent lid van het dagelijks bestuur.

Wat krijg je ervoor terug?

Je maakt deel uit van een gezellig bestuur en levert een bijdrage aan onze actieve vereniging. Je hebt invloed op het programma en de koers van de afdeling. Je hebt als bestuurslid een gratis lidmaatschap van Groei & Bloei.

Interesse? Neem dan contact op met Inge Retra.

Workshop zomerstek met Jaap

zaterdag 24 augustus

Iedereen heeft wel planten in de tuin die zo mooi zijn dat je er graag meer van wil hebben. Dat kan door ze te splitsen of bij te zaaien, maar het is soms ook mogelijk een zomerstek te nemen. In deze workshop laat hovenier Jaap Kuijpers ons zien hoe je van allerlei struiken en planten een hielstek, middenstek, kopstek of bladstek neemt. Bijvoorbeeld van hortensia, lavendel en rozemarijn. Als je een scherp mesje of een scherpe schaar meeneemt kun je ook zelf aan de slag, eventueel met een meegebrachte plant.

Locatie: Nursery the Willows, Vlaamseweg 8, Haarlem. Zaterdagochtend van 10.00 uur tot ongeveer 11.30 uur.

Je kunt je voor deze workshop **uiterlijk 14 augustus opgeven** bij Yvonne Hassing, telefoon 023-5277394 of yhassing@gmail.com. Er zijn geen kosten aan verbonden. Het maximaal aantal deelnemers is 12, dus wacht niet te lang.

donderdag 25 juli

ochtendtuinbezoek

Bezoek landgoed Berkenrode

Op dit oude landgoed krijgt u een rondleiding van een van de laatste bewoners van het huis, die er zijn jeugd heeft doorgebracht.

U kunt zich **opgeven op donderdag 24 juli** van 20.00 tot 21.00 uur op telefoonnummer 023-5287217. U hoort dan waar en hoe laat we verzamelen

Alleen voor leden en eventueel een huisgenoot.

dinsdag 6 augustus

zomeravondtuinbezoek

Deze avond bezoeken we drie tuinen in Bloemendaal. Twee daarvan zijn bij elkaar gelegen op een zelfde perceel. Door de verschillende inrichting ademen ze een totaal andere sfeer. De derde tuin ligt er vlakbij maar is weer heel anders.

U kunt zich **opgeven op maandag 5 augustus** van 19.45 tot 21.00 op telefoonnummer 023-5287217. U hoort dan waar we verzamelen.

zaterdag 28 september

Dahlia's zijn weer helemaal in de mode!

Tuttig en oubollig, dat zijn dahlia's al lang niet meer. Ze hebben hun stoffige imago al een poosje achter zich gelaten en komen voor in de mooiste varianten en kleurencombinaties. Het leek ons daarom eens tijd om een bezoek te brengen aan kwekerij Geerlings, dahliakweker in Heemstede.

Zaterdag 28 september start de rondleiding bij Geerlings-Dahlia's om 14.00 uur.

Naast het kweken van dahlia's heeft de kwekerij ook een showtuin, die te vinden is in de prachtige groene omgeving van Heemstede. Daar staan meer dan 250 soorten dahlia's in 15 categorieën. De showtuin is open in de maanden september en oktober.

Voor de rondleiding kunt u zich **opgeven tot 25 juli**. Mail: liesbethvansteijn@upcmail.nl en op 23 en 24 juli kan dat ook telefonisch 023-5365909 tussen 19.00 en 20.00 uur.

Er kunnen maximaal 25 mensen mee. De kosten bedragen € 4,- per persoon, contant af te rekenen op de dag zelf. **Adres: Geerlings Dahlia's, Kadijk 38, 2104 AA, Heemstede**

Terugkijken naar 18 mei

Excursie oesterzwammerij

Op een hele mooie zaterdagmorgen zaten wij met zijn 23en in het zonnetje met een kopje koffie te luisteren naar een bevrogen Erik Boele die vertelde hoe hij met de oesterzwammerij was gestart. Na de uitleg mochten wij door de donkere ruimtes lopen in het voormalige klooster, waar wij het hele proces konden volgen hoe de oesterzwam uiteindelijk door de met koffieprut gevulde plastic zak zich een weg naar buiten waande. Het was een spookachtig gezicht en als je je fantasie gebruikte, zag je overal vreemde figuren in. Na afloop werden wij getraakteerd op de Haarlemse Parel (kroket van oesterzwam) en konden wij ter plekke ook bitterballen en kroketten kopen. Het was een geslaagde en zeer informatieve ochtend.

foto's Inge Retra

Inge Retra

Terugkijken naar 15 en 16 juni Open Tuinen Weekend

8 **8** **8**
Groene oases met veel liefde en aandacht gemaakt en onderhouden

Ondanks de wat sombere weersvoorspellingen was er veel aanloop op zaterdag in Driehuis, Velsen en IJmuiden. Het bleef droog tot een uur of drie en van heinde en verre was men gekomen om de tuinen te bezoeken. Ook op zondag was het druk in Heemstede/grens Haarlem, ondanks het wat mindere weer, vaderdag en voetballen. Het twee pagina's grote artikel in het Haarlems Dagblad, het artikeltje in de Heemsteder Courant en de berichten in de Heemsteder en het Heemsteeds Nieuwsblad hebben mede tot dit succes geleid en heel wat niet-leden van Groei&Bloei naar de tuinen gelokt.

Inge Retra

Terugkijken naar 15 mei dagtocht Utrecht

Cantonspark

De dagtocht gaat dit keer naar Utrecht. Uit de beschrijving in de nieuwsbrief valt op te maken dat de reis vooral in het teken staat van bomen. Een goed moment daarvoor, want veel bomen zijn juist nu op hun mooist.

We bezoeken **Boschwijk** in Soest als eerste tuin. Deze landschappelijke tuin is al in het begin van de twintigste eeuw aangelegd. De huidige tuineigenaren wonen er sinds 1998. Een smalle doorgang langs het huis, met aan één kant een rij bomen, die de omgeving afschermen, vormt de toegang tot de tuin. Eenmaal binnen betreden we een parkachtige landschap omringd door hoge bomen. Er zijn beuken, eiken, maar ook veel bijzondere soorten, zoals een grote davidia, de zakdoekjesboom.

Voordat we de tuin in wandelen genieten we van een kop koffie met subliem smakend gebak. Het recept blijft geheim, al wordt er wel even een tipje van de sluier opgelicht over de bakwijze.

De bomen vormen het absolute hoogtepunt van deze tuin. Het is een heerlijke plek om een beetje rond te wandelen en af en toe een bijzondere boom of de bloeiende rododendrons wat beter te bekijken. Er is een water met een romantisch bruggetje erover, en erin een eiland met bomen en struiken. Een stel brandganzen heeft er ergens een nest. We zien ze bedaard rondzwemmen.

Het huis is uit 1973, dus veel minder oud dan de tuin, maar is op een mooie manier ingebed in het groen. Rond het huis is er ook een mooi schaduwlaantje met hosta's, een border, die nu nog niet in bloei staat en een moestuin. Dan is er verderop ook nog een grote bloemenweide. De overgang van de parkachtige tuin naar de bloemenwei voelt nogal abrupt, misschien vooral omdat het een heel andere manier van tuinbeheer inhoudt. Hier mag alles met mate zijn gang gaan. Om het gras terug te dringen is er ratelaar ingezaaid. Daardoor is de diversiteit toegenomen. Er is jammer genoeg geen pad door de bloemenweide, zodat het alleen kijken oplevert, andere zintuigen komen er helaas niet aan te pas.

De volgende tuin is **Hofstede Eyckendal**, ook in Soest. Dit is een rijksmonument op de locatie van het vroegere jachthuis van stadhouder Willem III. We lopen onder mooie hoge beuken de tuin in. In de hoogstamboomgaard staan lange tafels en stoelen voor ons klaar. Een heerlijke plek voor de lunch op deze mooie dag! Minpuntje is het verkeerslawaai, er is veel vrachtverkeer vlak langs het huis.

Na de lunch ga ik allereerst een kijkje nemen in de moestuin. Na het natte voorjaar moet de tuin misschien nog een beetje op gang komen, de meeste bedden zijn nog leeg, met begroeide randen of zelfs helemaal begroeid met planten die uit zichzelf daar terecht lijken te zijn gekomen.

In de kas staan zaailingen in kweekbakken weg te kwijnen, met teveel in te kleine potjes, kennelijk te veel en te dik gezaaid. En ook nog een aantal grote, gezonde planten, die wachten op het moment dat ze naar buiten mogen.

Naast het huis is een vijver met planten in potten eromheen. Dit is een wat meer formeel deel van de tuin. Teruglopend langs de moestuin en door de kleine boomgaard, kom ik bij een water-

plas terecht, die nu ongetwijfeld groter is dan normaal, een enorme plas, met verderop weilanden, omringd door bomen. Er is een bankje met uitzicht op het water. Het is een prachtige plek en het is heerlijk warm weer dus is het erg aantrekkelijk om daar te blijven mijmeren, maar ik moet verder, er is mij nog een (beginnend) voedselbos beloofd.

Ik kom twee prachtige schapen tegen onder de struiken. Die liggen hier met hun dikke vachten te schuilen voor de warmte van de zon. Ik loop verder over een smal pad langs bosschages aan de rand van het weiland. (De in de beschrijving vermelde heemtuin heb ik niet gevonden, of niet herkend. Ik zag pas later in de beschrijving, dat deze er geweest zou moeten zijn.)

VAN OOSTEROM

BOOMTECHNIEK Santpoort

telefoon 06-40946691

info@vanoosteromboomtechniek.nl

Wilt u uw (stads)tuin, balkon
of terras omtoveren tot een
groen paradijs?
Dan kan ik u helpen met
een passend ontwerp,
beplantingsplan, adviesgesprek
of een tuinworkshop!

Marjan Zaagman
Tuinontwerp

www.marjanzaagman-tuinontwerp.nl
06-38578416

DENAYERE HOVENIERS

DENAYERE HOVENIERS BV
LEIDSEVAART 13
2161 AR LISSE
0252-525960
INFO@DENAYEREHOVENIERS.NL
WWW.DENAYEREHOVENIERS.NL

Het beloofde voedselbos kan ik in eerste instantie niet vinden. Tot ik tussen het struikgewas en aan de weilandkant van het pad wat jonge aanplant ontdek, allemaal met een naametiket eraan. Uiteindelijk zie ik bij elkaar een stuk of twintig van deze jonge boompjes. De meeste hebben dode takken, enkele lijken helemaal dood. Een rijtje druiven is bijna niet meer te vinden, dit blijkt helemaal overwoekerd.

Wat is hier mis gegaan? Het weer is afgelopen winter natuurlijk niet fijn geweest voor jonge aanplant en de grond veel te nat. Maar hier lijkt van alles lukraak in de grond te zijn gezet, met het idee dat er misschien wel iets van terecht zou komen. Een amandel, bijvoorbeeld, in de Hollandse regen en kou.

Wat vind ik van deze tuin? Positief is de circulaire werkwijze en het respect voor de natuurlijke omgeving. En de omgeving is mooi. Het is een fijne plek, op het verkeerslawaai na. Maar het beeld van de tuin uit de beschrijving klopt niet helemaal met wat er te zien is.

De laatste tuin die we bezoeken is het **Cantonspark**, in 1914 aangelegd door August Jansen en daarna tot 1987 in gebruik als botanische tuin van de universiteit van Utrecht. Het is nu van de gemeente Baarn en wordt sinds 2018 gerestaureerd. Er zijn inmiddels veel nieuwe Aziatische bomen en heesters bijgeplant.

Hier natuurlijk geen trotse eigenaar, maar wel twee enthousiaste gidsen om ons rond te leiden. Je ziet in het park nog veel overblijfselen van de periode dat het een privétuin was: een colonnade, het tennishuisje en een ommuurde rozentuin. En langs de paden overal bijzondere bomen, die er voor een deel al geplant zullen zijn in de tijd van de eerste eigenaar. Een romantische pergola met bloeiende witte wisteria is misschien een moderne toevoeging, maar past hier goed bij.

Ook hier weer een enorme zakdoekjesboom en een indrukwekkende sequoia, maar ook mij totaal onbekende bomen met heel bijzondere bloeiwijzen.

Centraal in het park is de oranjerie, de Wintertuin, een grote kas bedoeld om planten te laten overwinteren. Binnen staat een enorme palm, die vermoedelijk te groot is geworden om nog naar buiten te kunnen. Er is ook een verticale tuin, een met planten begroeide wand. Het gebouw is een monument, dus er mag geen keuken in gebouwd worden, zodat het gebruik ervan beperkt is. Het is nu vooral mooi van buiten.

Het is een bijzonder park, door de combinatie van romantische bouwsels en exotische bomen. Spannend. Maar daardoor ook wel een beetje een rariteitenkabinet.

Marian van de Horst

foto's Inge Retra en Marian van de Horst

Terugkijken naar 7 en 8 juni

Tweedaagse tuinreis Limburg

De Goede Gaard, Berg aan de Maas

foto's Inge Retra en Marian van de Horst

Koffie met vlaai, mooi weer en een mooie tuin, wat wil een mens nog meer?

De tuin begint met bloemperken tussen meanderende graspaden, omsloten door hoge hagen met mooie wilgachtige bomen, waarvan ik de naam heb gevraagd en meteen weer ben vergeten. En verderop gaan de bloemperken over in grasland met daarin gemaaide paden. Aan het einde van de tuin kijk je uit naar de rivier in de verte. Als kers op de taart kun je bij de rivier nog een kuddetje paarden zien staan.

De tuin is pas zeven jaar oud, is al prachtig, maar zal zeker nog mooier worden, hij oogt nu nog wat jong.

En de daarnaast gelegen moestuin is een aangename verrassing, geen sluitstuk van de tuin, maar een volwaardige werkende moestuin. En deze moestuin ziet er ook nog aantrekkelijk uit, zonder dat dit ten koste gaat van de doelmatigheid. Hier is gekozen voor teeltwisseling in rijen, met ook rijen sierplanten ertussen en eromheen. Daardoor zijn er nergens grote lege plekken. Minder mooie planten worden afgewisseld met mooiere. De grond is zoveel mogelijk bedekt. Het voordeel van deze methode is ook dat er geen strenge teeltwisseling hoeft te worden toegepast om uitputting van de bodem en plantenziektes tegen te gaan, je schuift per jaar alles gewoon een rijtje op.

En dan zijn er ook nog fruitbomen en struiken met graspaden ertussen. De paden zijn ruim, zodat het ook in dit deel van de tuin heerlijk wandelen is op deze heerlijke zonnige dag.

Hoeve Schettereind, Roosteren

In deze tuin hebben we heerlijk geluncht. Meest opvallend hier was de inrichting van het huis met smaakvolle bric á brac, alles te koop. Overweldigend veel. Mooi, maar je moet er van houden was het milde oordeel van mijn tafelgenoten. Wel hebben we gevraagd of het taartplateau met daarop een met bloemen en strikken opgemaakt brood weggezet kon worden zodat we elkaar aan tafel konden zien.

De tuin bestond uit een formeel deel met bloembedden, rozen op stam, veel pasteltinten. Qua sfeer sloot dit deel van de tuin naadloos aan bij de inrichting van het huis. En verderop een groot rustig veld met gras en bomen. En langs de rand een aantal prachtige grote kerselaren, met nu eetbare kersen. De prachtig bloeiende opiumpapavers rond sommige bomen werden uitgebreid op de foto gezet.

Tuin In de Mehre, Susteren

Ik houd niet van tuinen met lage heggen dwars op de lengte van de tuin, die een soort afscheiding maken tussen verschillende tuinkamers. Vooral niet als de tuin niet heel ruim is. Het voelt onrustig, alsof er altijd doorgelopen moet worden naar het volgende deel. Dat terzijde, is dit wel een heel mooie tuin. De rozen bloeien zo mooi, dat het bijna onwerkelijk is. De vijver is weliswaar aan drie kanten omsloten door heggen maar prachtig om te zien. En aan het einde van de tuin is toch nog een plek waar je even rustig kunt uitblazen na al dat moois. Gauw nog even een dahlia gekocht (deze tuin is vast ook heel mooi als de dahlia's bloeien) en op een halletje naar de bus voor de laatste tuin van deze dag.

Merrigum, Venlo

We bezoeken deze tuin om de bijzondere verzameling Australische planten te bewonderen, waar wij in de winter een lezing over hebben gekregen. De tuin is in verval na de dood van de man van mevrouw Uijtewaal, maar wij komen vooral voor de bijzondere plantenverzameling in de kassen.

Australische planten hebben een heel andere ontwikkeling doorgemaakt dan de planten in de rest van de wereld. Het is even wennen om de schoonheid ervan te zien. Australische planten zijn overlevers, ze kunnen met heel weinig toe in een landschap waar de grond schraal en droog is. Het zijn vaak grijze planten met soms alleen hier en daar wat bloei. Alles aan de plant is er op gericht om zo spaarzaam mogelijk om te gaan met de beschikbare nutriënten en water. Het contrast met de overdadige groei in de verwaarloosde tuin van mevr. Uijtewaal kon niet groter.

In deze tuin nemen verwilderende en wilde planten de indertijd zorgvuldig beplante tuin met groot gemak over. Vruchtbaarheid is hier geen enkel probleem. Verlies, maar ook schoonheid en troost, is de gedachte die bij mij opkomt.

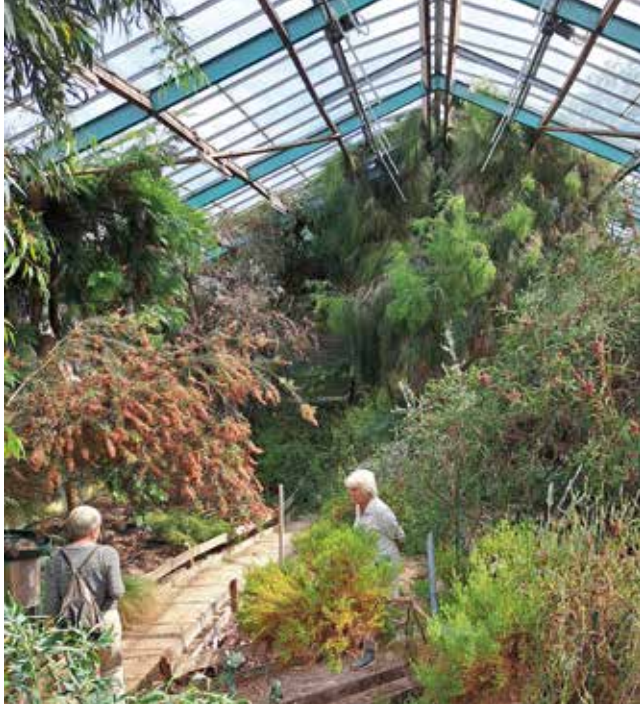

Fletcherhotel

De Raay, Baarlo

Het hotel is gevestigd in een voormalig nonnenklooster, dat weer gevestigd zou zijn in een kasteel uit 1300. Het klooster is zo te zien om de restanten van het kasteel heen gebouwd. De sporen van het rijke roomse leven zijn nog aanwezig in het gebouw en in de tuin.

Het is een mooi verhaal, hoe we hier weg zijn gekomen. Bijna niet dus! De bus was te groot en te lang voor het smalle pad om het hotel, hoewel buschauffeur Miranda zich

van tevoren had laten verzekeren, dat dat geen probleem zou zijn. Een paaltje werd weggehaald voor de bus om de draai om te maken, maar de bus kwam er niet langs. Een andere uitgang dan? Dat leek ook niet zo makkelijk te gaan. Na veel discussie (die wij als passieve toeschouwers in de bus) niet konden volgen, werd er een auto weggereden die in de weg stond, keerde Miranda de bus en reden we naar wat er uitzag als de hoofdingang van het park. Daar uitkomend reed de bus een fietspad op waarlangs een heggetje stond met paaltjes en een draadje erlangs. De bus moest een draai maken, zonder het poorthek te raken en ook het heggetje niet te vernielen. De aanblik van Inge en Jan die een boompje opzij stonden te buigen om te zorgen dat Miranda het niet omver zou rijden was buitengewoon vermakelijk. En toen reden we met de touringcar op het fietspad. Peanuts was het voor Miranda om van daaruit de rijweg te bereiken en met een krappe draai weer op de weg te komen. Het applaus dat volgde, was meer dan verdiend!

De verborgen tuin, Venlo

Waarom gaat een mens op reis om tuinen te bezoeken, wat is het doel ervan?

Aan de ene kant is het doel simpelweg kennis opdoen en vakmanschap bewonderen, maar het is ook jezelf laten raken door schoonheid, niet veel anders dan genieten van poëzie, muziek, schilderkunst.

Sommige tuinen raken je meer dan andere. De verborgen tuin in Susteren is zo'n tuin. De tuin heeft een ziel, zegt de tuineigenaar. Daar kan ik het alleen maar mee eens zijn. Een tuin als deze bezit je trouwens niet, je doet wat nodig is om hem te onderhouden en te laten ontwikkelen, maar je bent er niet de baas van. Deze tuin is een harmonieuze samenwerking tussen mens en natuur. In deze tuin kom je tot rust, zei iemand tegen mij. Ik voelde hetzelfde. De tuin wordt uitgebreid beschreven op de website, neem vooral een kijkje. (deverborgentuin.nl)

Brookergarden, Venlo

De laatste tuin is interessant, omdat deze in een aantal opzichten een volstrekte tegenpool is van de vorige tuin. Deze tuin was oorspronkelijk bedoeld voor de paardenliefhebberij van de eigenaren. Toen dat niet meer mogelijk was vanwege allergie van hun dochter voor paarden, hebben de eigenaren het roer omgegooid. Er werd een enorme vijver gegraven, en van lieverlee is de tuin ontstaan.

De tuin wordt gerund als een bedrijf: elk jaar gaan er 20.000 bollen in de grond en die worden er ook weer uit gehaald als ze uitgebloeid zijn. Daarna gaan de vaste planten de tuin in, die genummerd in de opslag staan en ook op hun vaste plek terug gaan. In de herfst, na een lichtjesfeest wordt de tuin leeggehaald, de planten gaan er uit, het plantenafval wordt naar de composteerder gebracht. In het voorjaar gaat er twee vrachtwagens vol nieuwe compost op de grond, waarna de bollen er weer in kunnen. Er wordt gewerkt met kunstmest.

Conclusie: het bodemleven is hier effectief uitgeschakeld. Slakken zijn er niet. Maar ook geen, of weinig insecten. De tuin ziet er desondanks of dankzij deze werkwijze prachtig uit, alhoewel ik om mij heen wel iets hoor mompelen van 'steriel'.

De mooiste plek in de tuin is rond de vijver en de enorme heuvel daarachter. Hier wordt de beplanting met rust gelaten en dat betaalt zich uit. Boven de vijver vliegen de waterjuffers druk heen en weer, en is er het gekwaak van kikkers.

foto's Inge Retra en Marian van de Horst

Kwekerij Opvallende Planten, Marcel de Wagt

Verbazingwekkend hoe je toch altijd weer behoefte blijkt te hebben aan meer planten en altijd nog wel weer een plekje weet voor een nieuwe en bijzondere plant. Die waren hier in overvloed!

Het was weer een bijzondere reis, met goed weer, mooie en bijzondere tuinen, gemakkelijke momenten en een gezellige sfeer. Dank aan diegenen die dit mogelijk hebben gemaakt.

Marian van de Horst

Wadi

Carla Ruigrok

Tja een Wadi, er zijn zoveel variëteiten. Een aantal gemeentes heeft ze langs de berm. Eromheen zijn ze dan begroeid met gras, grote en kleine, heel functioneel. Wadi is Arabisch voor 'woestijnrivier'. In het Nederlands is het de afkorting van Water Afvoer Door Infiltratie.

Natuurlijk tuinieren is het motto bij Groei & Bloei en ook bij mij. Na twee kurkdrome zomers besloot ik het regenwater uit de dakgoten, dat nutteloos in het riool stroomde, beter kon gaan gebruiken voor de planten in de tuin. Natuurlijk, ik ving al wel regenwater op in de regentonnen, maar het kon nog makkelijker.

Een deel van de tuin waarop we uitkijken vanaf een terras moest gerenoveerd worden. Ik wilde niet weer een border met mooie vaste planten (hoe leuk ook), het moest dynamisch zijn. Ik besloot daar een 'wadi' aan te leggen. (Een wadi is een lager gelegen stukje grond in de tuin waar je regenwater in verzamelt en dat dan langzaam weer weg sijpelt in de directe omgeving). We groeven een langwerpige, best diepe kuil en stortten daarin in een zak van geovliesdoek ca 1 kuub grof grind om het water makkelijk te laten wegzakken. Daarna vulden we de kuil

Voordelen van een wadi:

- Klimaatbestendig
- Vangt heftige regenbuien makkelijk op
- Goed voor biodiversiteit
- Trekt vogels en insecten aan
- Kindvriendelijk

weer op; we maakten een mooie geul waar het water in zou blijven staan; de zijkan- ten hoogden we op met goede tuinaarde voor de oeverbeplanting. Wij integreer- den gelijk onzichtbaar 2 afvoeren van een schuurdak, een dak van 2 x 7,5 m2, in de grond. Bij harde plensbuien kan het water in de wadi tot 40 cm hoog staan, na 2 da- gen droog weer is het water (normaliter) weer in de grond opgenomen. Wij hebben daar zandgrond. Echter, wij hebben het zodanig gemaakt dat er meestal een laagje water in blijft staan, leuk voor de padden en de vogels. Rondom de wadi hebben wij diverse planten staan die van nat en droogte houden. We hebben ze in grind

gezet. Het heeft een natuurlijke uitstraling, is makkelijk in onderhoud en grind spoelt niet makkelijk weg. Er is best veel keus in planten die van nat en droogte houden, de zgn klimaatbestendige planten en in ons geval moeten ze ook van kalk houden, vanwege het grind.

Ik koos voor: grote kattestaart (*Lythrum salicaria*), kruipend zenegroen (*Ajuga reptans*), ijzerhard (*Verbena bonariensis*) aan de rand zonneroosje 'The Bride'. Enkele grassen ertussen, waaronder Japans bloed- gras 'Red Baron' en een *Fargesia*, een niet woekerende bamboe. Het grind tussen de planten is Flachkorn, plat grind. Voordeel van grind: geen slakken...

Carla geeft het tuinschapje door aan Frans Boelé

Overpeinzingen van een tuinvrouw

Half juni waren weer de landelijke Open Tuinen Dagen van Groei en Bloei. In de afgelopen jaren stelden wij geregeld onze tuin daarvoor open. En zeker de eerste keer wist ik niet wat ik me daarvan moest voorstellen. Dus naar eigen idee aan de gang: onkruid wieden, snoeien, harken, grasmaaien enz. enz. En toen was de dag daar, spannend. Wat moest ik verwachten, werkelijk geen idee. De eerste bezoekers kwamen en waren meteen van "Hoe doet u dat, blijven ze bloeien, moet je veel spitten, heeft u ook onkruid? Kan ik een stekje krijgen..." De dag vloog om, bekaf s' avonds maar heel blij dat we het gedaan hadden. Zoveel blij gezichten, gelachen, en tevreden het tuinpad af. Dat was toen, en nu zijn we vele jaren verder, en weer een

open dag. En weer is het spannend, en weer alle hens aan dek om de tuin te maken zoals de eigenaar wil.

Het verbaast me echt dat het bestuur zoveel moeite moet doen om een programma voor een open weekend sluitend te krijgen. Het is echt zo leuk om met onbekenden en inmiddels ook zoveel bekenden weer zo'n dag samen door te brengen. Een tuin groot of klein daar gaat het niet om, het is de weergave van de eigenaar, en daarom ook zo leuk om daarvan samen te genieten. Ik weet zeker dat er onder u zijn die erover denken om eraan mee te doen, probeer het toch, gewoon een dag tuinen kijken, wat een bloemenfeest, doe mee en houd onze afdeling daarmee actief.

*Met hartelijke tuingroet
Else Bezemer*

Lezerspost

Dagtocht in het Gooi en een oesterzwammerij in Bloemendaal

Deze week zijn we twee keer op stap geweest met Groei & Bloei. Op 15 mei drie mooie tuinen in het Gooi en op 18 mei een excursie naar de Oesterzwammerij in Bloemendaal.

Ik kan het niet laten om dit stukje te schrijven, vooral omdat de fietstochten naar de ijsbaan (hier stond de bus voor de dagtocht naar Utrecht) en Bloemendaal prachtig waren. Woensdagmorgen even na achten fietste ik langs de randweg, bij de onderdoorgang van het spoor aan de westkant, richting ijsbaan en bus. Een zee van bloeiende en door de dauw parelende grassen en kruiden vertraagde mijn fietsen, zeker met de zon als tegenlicht. Een schitterend geheel om door te fietsen en een goed begin van mijn tuindag, die heel fijn was. De zaterdag deed er niet voor onder met bloeiende stroken langs de Boekenrodeweg, richting Bloemendaal.

Prachtige hoge grassen, bloeiende kruiden en honderden grote alliums aan beide kanten van de weg. In een paar jaar tijd is het besef gegroeid niet alles 'netjes' te maaien, maar meer groen te laten groeien en bloeien, een schitterend resultaat, niet alleen voor de insecten!

Het verhaal in de Oesterzwammerij sloot helemaal aan op het positieve beeld van deze week: Erik die zijn leven omgooide en samen met nog vele anderen in zijn netwerk werkt aan benutten van de grondstoffen die voorheen als afval werden bestempeld.

Dit geeft vertrouwen in de toekomst en een positieve blik op alles wat al bereikt is en waar nog hard aan gewerkt wordt door Erik en nog vele anderen!

Met dank aan Inge en Yvonne die beide dagen prima geregeld hadden!

Marja Floor

Global Garden

Global Garden
Hillegammerdijk 554
2136 HX Zwaanshoek

Telefoon: 023 584 2354
Website: www.globalgarden.nl
Email: info@globalgarden.nl

Certified European Tree Worker
Snoeien en afbreken, planten en verplanten, visuele controle

Blokhuis
Boomverzorging

tel. 06 - 286 785 59
www.blokhuisboomverzorging.nl

De volgende bedrijven geven **10% KORTING** aan leden van onze afdeling op levende materialen, zoals planten, bomen en heesters op vertoon van uw Groei & Bloei ledenpas:

- **Kwekerij Loef** Rijksweg 255, Velsbroek (ten oosten van de weg tussen Haarlem-Noord en Velsertunnel)
- **Tuincentrum Primavera** Korte Verspronckweg 5, Haarlem

Pomologische Vereniging Middenbeemster

Altijd meer willen weten over het kweken van appels, peren of pruimen? Kom dan zaterdag 31 augustus en zondag 1 september langs tijdens de Open dagen van de collectieboomgaard 'Henk Houtman Hof'.

Tussen 10.00 en 16.00 uur kun je dwalen door de boomgaard en kom je appels en peren tegen met bekende, maar ook minder bekende namen zoals Bleke Bet, Huismanzoet of Koningin Wilhelmina. Je kunt er ook terecht met al je vragen over appels en peren, er wordt uitleg gegeven over enten en over wat je culinair kunt doen met fruit.

Er is een variatie aan kramen en gelegenheid tot proeven van fruit en sap. Je kunt ook het ras van je appel- of perenboom laten determineren, neem per boom vijf stuks fruit mee.

**Volgerweg 26 (hoek Middenweg)
1462 HR Middenbeemster
Met openbaar vervoer bereikbaar
met buslijn 129
Toegang gratis**

GEZOCHT: Tuin vrijwilligers voor Hospice Bardo

In Bardo verblijven mensen in de laatste fase van hun leven. Rondom het hospice zijn twee tuinen; een binnentuin en één met uitzicht op het fort Hoofddorp en de Geniedijk waar gasten en hun naasten gebruik van kunnen maken. Ook dragen de tuinen bij aan een prettige verblijf bij Bardo.

Het onderhoud van de tuinen wordt gedaan door een gezellige groep vrijwilligers. Eén keer in twee weken op maandagochtend gaan ze met elkaar aan de slag in de tuin. In de wintermaanden wordt gekeken wanneer er wat nodig is. Een aantal keer per jaar zorgt een hoveniersbedrijf voor het grote onderhoud, zoals het snoeien van bomen.

Wil je samen met de andere tuin vrijwilligers zorgen dat de tuinen een fijne plek zijn voor onze gasten en hun naasten? Neem contact op! Ook als maandagochtend niet past, dan kijken we samen wat er mogelijk is.

Neem voor meer informatie contact op met Hajnalka Sziklai of Léonie Schutter (vrijwilligerscoördinatoren)
06 – 48 52 30 88/ 020 – 333 4700
of stuur een bericht:
coördinatievrijwilligers@hospicebardo.nl
Zie ook: www.hospicebardo.nl

- Voorzitter: Inge Retra, tel. 023-5716182 / 06-30609505, inge@retra.nl
- Secretaris Yvonne Hassing, Iepenlaan 96, 2061 GN Bloemendaal
tel. 023-5277394 e-mail: yhassing@gmail.com
- Penningmeester: Paul Ongenae, Jan van Galenstraat 62, 2014 AK Haarlem
tel 06-30695163 e-mail: p.ongenae.2@kpnmail.nl
bank: NL86 INGB 0000475809
t.n.v. Groei & Bloei Zuid-Kennemerland
- Leden: Jaap Kuijpers tel. 023-5260144
Carla Ruigrok tel. 06-51038813, c_ruigrok@hotmail.com
- Redactie-adres Hanky Stolvoort, Vlaamseweg 8, 2015 GA Haarlem
tel. 023-5248665, hanky.stolvoort@gmail.com
kopij met een cc naar inge@retra.nl
Inge Retra eindredacteur afdelingsnieuwsbrief
- Ledenbeheer & webmaster opgave nieuwe leden, adres- en/of emailwijzigingen,
of wilt u de Nieuwsbrief / Nieuwsflitsen voortaan digitaal ontvangen:
Chris Cornet, chris@cornet.org
- PR Liesbeth van Steijn: liesbethvansteijn@upcmail.nl

Kopij oktober/december nummer 5, uiterlijk 1 september op het redactie-adres

Nieuwe leden

*Het bestuur heet de volgende leden van harte
welkom bij Groei & Bloei Zuid-Kennemerland.*

- Aerdenhout: mw E. Mees
mw A.E.I. de la Parra-
van Griethuijsen
- Bennebroek: mw J.G. de Jong
mw C.H. Smorenburg
- Haarlem : mw Goossens
mw I.S. Kaars Sypsteyn
mw F. van der Lende
mw A.E. Mencke
mw J.W. van der Schee
- Heemstede: mw S.J. Kim
mw H.C. van Vrede
- Santpoort-N: mw L. Heerink

Nursery the Willows

vaste planten

geopend: vrijdag en zaterdag 9-17 uur
of op afspraak tel. 023-5248665 - Vlaamseweg 8, Haarlem
hanky.stolvoort@gmail.com

- Een groots assortiment vaste planten
- Bijzondere bol- en knolgewassen
- Heesters, klimplanten, (biologische) zaden

Sportparklaan 25 A, Heemstede, www.nijssentuin.nl

LOEF
tuinplantencentrum

Rijksweg 255
1991 AA Velsbroek

T: 023-5382240
E: info@kwekerijloef.nl

www.kwekerijloef.nl

Grote collectie
kamerplanten en cactussen,
én bijzondere beplanting
voor uw tuin!

info@tuincentrumprimavera.nl

Korte Verspronckweg 5
2023 BS Haarlem
023-5260471

Alles voor de echte tuinliefhebbers
Hagelingerweg 214
2071 CN Santpoort-Noord
tel. 023-5378381

bloem- en groentezaden, meststoffen, pot- & tuinaarde, gereedschappen, zinken potten en plantenbakken, tuinbeelden en tuinkabouters, terrashaarden en tuinpriëlen, klimplanten, haagplanten en haagconiferen, bomen en sierheesters, rozen, vaste planten enz.

www.zuid-kennemerland.groei.nl
facebook.com/GroeiBloeiZuidKennemerland

GROEI & BLOEI

indien onbestelbaar:
Bilderdijklaan 13
2111 CA AERDENHOUT

**De lezingen worden gehouden in de Kerk van de Nazarener,
Zijlweg 218, hoek Westelijke Randweg**

Wij maken foto's bij activiteiten: Enkele van deze foto's plaatsen wij op onze website of in onze nieuwsbrief om de sfeer tijdens onze activiteiten weer te geven. Door uw deelname aan onze activiteiten, geeft u toestemming tot openbaarmaking van deze foto's. Wilt u bestlist niet herkenbaar op de foto dan gelieve u dit van te voren aan te geven.

Procedure reserveren voor een van onze activiteiten

Aanmelden: U moet zich voor alle activiteiten aanmelden bij de in de aankondiging vermelde persoon en betalen binnen de daarvoor gestelde termijn (uw betaling moet dan bij de penningmeester binnen zijn). Gebeurt dit niet, dan kunt u geen rechten aan uw aanmelding ontlenu. Contante betaling bij aanvang van een activiteit kan alleen bij wijze van uitzondering en met vooraf verleende toestemming van diegene bij wie u zich heeft aangemeld.

Avondtuinbezoeken: De eerste vijf minuten van de opgegeven beltijd is het altijd erg druk en moeilijk voor u om door heen te komen. Iets later gaat dat meestal wat makkelijker. Wij stellen het wel op prijs als u de aangegeven tijd aanhoudt wanneer u zich voor de avondtuinbezoeken opgeeft. Een volgende dag bellen heeft geen zin. Als wij in gesprek zijn s.v.p. niet de voicemail inspreken maar gewoon nog een keer proberen. Per telefoongesprek kunnen maximaal twee leden en/of hun huisgenoten worden opgegeven.

Dagtochten: Hier gelden dezelfde regels. Alleen is hier wel een mogelijkheid om na de aangegeven datum te bellen indien u door omstandigheden verhinderd bent op die avond te bellen. Alleen niet op zon- en feestdagen.

Annulering dagtochten en workshops: In geval van annulering kunnen wij geen enkele restitutie geven. U kunt wel iemand anders in uw plaats laten gaan, mits deze persoon lid is van Groei&Bloei en u de financiële afwikkeling met deze persoon zelf regelt. Ook dient u de reisleidster of organisator hiervan tijdig in kennis te stellen. Wij adviseren u bij een meerdaagse tocht, een annuleringsverzekering af te sluiten.